

TISKOVÁ ZPRÁVA

Dosud nevysvětlitelná náhlá úmrtí rodiček. Ve VFN možnou příčinu včas zjistí a pomohou!

Desítky těhotných a rodiček v ČR ročně ohrožují vysoce závažné stavy spojené se selháváním životně důležitých orgánů. Spojuje je stejné onemocnění, jehož záluďnost spočívá v rychlosti, jakou se klinicky projeví většinou z plného zdraví, bez varovných příznaků a velmi často se plně rozvine až po porodu. Nepatří mezi časté patologie těhotenství, proto se s ním řada gynekologů a porodníků nemusí v profesním životě vůbec setkat. Problém je, že pokud se rychle nezvolí správná léčba, pacientky nemusí přežít. Úmrtnost onemocnění je 80 procent. Ve VFN zjistili možnou příčinu onemocnění a našli řešení. Své zkušenosti chtějí předávat kolegům v rámci celé ČR.

Pro toto závažné onemocnění se užívá širší název Trombotické mikroangiopatie. Pokud se žena s onemocněním neléčí, dosahuje úmrtnost 80 procent. Teprve v poslední době bylo onemocnění lépe popsáno, výrazně se změnila léčba a díky tomu se významně zvýšily šance rodiček nejen na přežití. „Léčba spočívá především v podávání vysokých dávek krevní plazmy, což ve výsledku vede k obměně této tekuté složky krve. Postup se nazývá plazmaferéza. Další součástí péče je hemodialýza, tedy podpora funkce ledvin či podání biologické léčby, která je cíleně zaměřena na blokádu neadekvátně reagující vrozené imunity ženy,“ uvádí prof. MUDr. Romana Ryšavá, CSc., vedoucí lékařka Kliniky nefrologie VFN a 1. LF UK.

Okamžitě řešit netypické závažné obtíže těhotných

Onemocnění svým charakterem nezapadá do „kolonky“ častých patologií těhotenství, a proto se s ním celá řada lékařů během svého profesního života nemusí setkat vůbec nebo jen velmi vzácně. Problém nastává, pokud se poměrně záhy nezvolí adekvátní léčba. Většina pacientek totiž nepřežije. Proto je nesmírně důležité, aby lékaři ze kteréhokoli pracoviště v České republice velmi pečlivě sledovali jakékoli neobvyklé, ale závažné stesky těhotných v průběhu těhotenství nebo při porodu. A v případě, že se u nich objeví rychlý rozvoj netypických projevů selhávání orgánů, měli by okamžitě kontaktovat buď Perinatologické centrum Gynekologicko-porodnické kliniky (GPK) VFN a 1. LF UK Praha nebo Gynekologicko-porodnickou kliniku Fakultní nemocnice Ostrava. „Trombotická mikroangiopatie zahrnuje širokou skupinu diagnóz, ale pro všechny je typický rychlý pokles červených krvinek a krevních destiček v plazmě a poškození výstelky cév. V důsledku toho může dojít k poruše prokrvení důležitých orgánů, především jater a ledvin, případně k poškození mozku,“ vysvětluje doc. MUDr. Michal Koucký, Ph.D., vedoucí Perinatologického centra GPK VFN a 1. LF UK a dodává: „Tyto poruchy nemají často popsanou přesnou příčinu, ale předpokládáme, že za nimi mohou stát skryté chyby v imunitě nebo genetické odchylky, které se právě těhotenstvím odmaskují.“ V případě, že se potvrdí podezření na skupinu diagnóz Trombotické mikroangiopatie, je třeba ženu převést okamžitě na pracoviště se zkušeností s léčbou těchto stavů. V takových případech jde skutečně o dny, eventuálně o hodiny a hrozí bezprostřední ohrožení života ženy i dítěte.

Urgentní ukončení těhotenství ve 28. a 33. týdnu těhotenství

Jak důležitou roli hraje v těchto případech čas dokládají dva případy mladých žen, které v rychlém sledu měli v péči lékaři Gynekologicko-porodnické kliniky VFN a 1. LF UK Praha na konci uplynulého roku. „Obě dosud zcela zdravé ženy byly na naše pracoviště odeslány ve velmi rychle nastalém kritickém zdravotním stavu, který se rozvinul v těhotenství nebo těsně po porodu. V obou případech se podařilo jejich život zachránit a obě se již doma starají o své nedávno narozené děti. Záchrana jejich života je výsledkem spolupráce výjimečného mezioborového týmu Všeobecné fakultní nemocnice, který se

TISKOVÁ ZPRÁVA

skládá z porodníků, neonatologů, nefrologů, hematologů a lékařů intenzivní péče,” uzavírá prof. MUDr. David Cibula, CSc., přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky VFN a 1. LF UK. Důležitá je ale podle lékařů z VFN také ostražitost lékařů v nemocnicích, kteří neváhali a obě ženy odeslali na kliniku VFN včas.

Petra (33. týden gravidity, 36 let, první dítě) byla po zajištění základních životních funkcí na GPK svěřena do péče Kliniky nefrologie VFN a 1. LF UK Praha. Selhávaly jí játra, ledviny a měla významnou změnu srážlivosti krve. Její stav se podařilo postupně stabilizovat, aby mohla být nablízku miminku a plně se věnovat kojení. *„Celé těhotenství jsem neměla potíže, v pořádku byly i krevní testy. V osudný den jsem absolvovala dokonce návštěvu u svého gynekologa a vše bylo v pořádku. Až navečer mě začalo bolet vpravo pod žebry. Bolest vystřelovala do zad a zvracela jsem. Skončila jsem v kladenské nemocnici na sále, odkud mě převezli na jednotku intenzivní péče do Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Podstoupila jsem dialýzu, pak plazmaferézu, a nakonec biologickou léčbu, na kterou docházím i teď. Nikdy nepřestanu být lékařům vděčná, že mi zachránili život,”* svěčila svůj příběh šestatřicetiletá Petra.

Sabina (28. týden gravidity, 32 let druhé dítě) se zdravotní stav kvůli extrémně vysokému krevnímu tlaku již při převozu na GPK výrazně zhoršoval. Pouze díky skvělé práci záchranářů se ji podařilo stabilizovat, a kvůli kritickému ohrožení života rodičky provedli lékaři okamžitě po přijetí na kliniku urgentní císařský řez. O miminko poté pečovali neonatologové, zatímco pacientka byla v péči Kliniky anesteziologie a resuscitační medicíny VFN (KARIM) a 1. LF UK Praha. Po stabilizování stavu přešla do péče Kliniky nefrologie VFN kvůli selhávání ledvin. Její stav se zde po adekvátní léčbě postupně zlepšil.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absoluuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz